

Važna napomena: *Prevod ovog propisa, odnosno akta sa srpskog jezika na hrvatski jezik, omogućila je Misija Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju u Republici Srbiji (dalje: Misija OEBS u Srbiji) sa ciljem da se pripadnicima i pripadnicama nacionalne manjine, čiji je jezik u službenoj upotrebi u Republici Srbiji, omogući da se na svom jeziku i pismu obaveste i upoznaju sa sadržinom teksta propisa, odnosno akta koji je predmet ovog prevoda.*

Misija OEBS u Srbiji posebno napominje da je isključivo i jedino pravno-relevantan i merodavan tekst propisa, odnosno akta (koji je predmet prevoda u ovom dokumentu) koji je objavljen na srpskom jeziku, u skladu sa i shodno propisu koji uređuje objavljivanje zakona i drugih propisa i akata u Republici Srbiji.

Za potrebe prevoda ovog propisa Misija OEBS u Srbiji angažovala je kompaniju Eurotranslate d.o.o. koja je u celosti, i u svemu prema pravilima struke, odgovorna i garantuje za jasnoću, preciznost, istinitost i tačnost izvršenog prevoda na hrvatski jezik. Misija OEBS u Srbiji ni po jednom osnovu nije odgovorna i ne garantuje za jasnoću, preciznost, istinitost i tačnost izvršenog prevoda.

Važna napomena: *Prijevod ovog propisa, odnosno akta sa srpskog jezika na hrvatski jezik, omogućila je Misija Organizacije za evropsku bezbednost i saradnju u Republici Srbiji (dalje: Misija OEBS u Srbiji) s ciljem da se pripadnicima i pripadnicama nacionalne manjine, čiji je jezik u službenoj upotrebi u Republici Srbiji, omogući da se na svom jeziku i pismu obavijeste i upoznaju sa sadržajem teksta propisa, odnosno akta koji je predmet ovog prijevoda.*

Misija OEBS u Srbiji posebno napominje da je isključivo i jedino pravno-relevantan i mjerodavan tekst propisa, odnosno akta (koji je predmet prijevoda u ovom dokumentu) koji je objavljen na srpskom jeziku, u skladu sa i shodno propisu koji uređuje objavljivanje zakona i drugih propisa i akata u Republici Srbiji.

Za potrebe prijevoda ovog propisa Misija OEBS u Srbiji angažirala je firmu Eurotranslate d.o.o. koja je u cijelosti i u svemu prema pravilima struke, odgovorna i jamči za jasnoću, preciznost, istinitost i tačnost izvršenog prijevoda na hrvatski jezik. Misija OEBS u Srbiji ni pod kojim temeljem nije odgovorna i ne jamči za jasnoću, preciznost, istinitost i tačnost izvršenog prijevoda.

Na temelju članka 62. stavak 1. točka 15) Zakona o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 20/14 – odluka US i 55/14),

Republička izborna komisija, na sjednici održanoj 26. kolovoza 2014. godine, donijela je

UPUTU
za provođenje neposrednih izbora za članove nacionalnih vijeća nacionalnih manjina

"Službeni glasnik RS", broj 89 od 26. kolovoza 2014.

I. UVODNA ODREDBA

Članak 1.

Ovom uputom bliže se uređuje postupak provođenja neposrednih izbora za članove nacionalnih vijeća nacionalnih manjina (u daljnjem tekstu: izbori).

II. ORGANI I TIJELA ZA PROVOĐENJE IZBORA

Članak 2.

1) Organi za provođenje izbora su Republička izborna komisija i birački odbori.

Republička izborna komisija

Članak 3.

(1) Republička izborna komisija (u daljnjem tekstu: Komisija) obavlja poslove koji su određeni Zakonom o nacionalnim vijećima nacionalnih manjina i ovom uputom.

(2) Komisija može ovlastiti svog člana ili zamjenika člana (u daljnjem tekstu: Koordinator) da u upravnom okrugu i gradu Beogradu obavlja u ime Komisije pojedine radnje koje su vezane za organizaciju i pripremu izbora.

Radna tijela Komisije

Članak 4.

(1) Za pružanje tehničke pomoći u organizaciji izbora, Komisija ustrojava radna tijela Komisije (u daljnjem tekstu: radna tijela).

(2) Radno tijelo se ustrojava za područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave, kao i za područje jedne ili više gradskih općina grada Beograda.

(3) Radna tijela nisu organi za provođenje izbora, već isključivo obavljaju poslove koji su predviđeni ovom uputom.

(4) Radna tijela se brinu o uređenju biračkih mjesta, organizuju obuku predsjednika i zamjenika predsjednika biračkih odbora za provođenje glasovanja, primaju izborni materijal od Koordinatora, predaju izborni materijal biračkim odborima prije glasovanja, preuzimaju izborni materijal od biračkih odbora poslije glasovanja i predaju ga Koordinatoru.

Sastav radnog tijela

Članak 5.

(1) Radno tijelo čine članovi imenovani na prijedlog načelnika općinske/gradske uprave, odnosno načelnika općinske/gradske uprave nadležne za izborne poslove i načelnika općinske uprave gradske općine grada Beograda (u daljnjem tekstu: načelnik uprave) iz reda osoba s visokim obrazovanjem zaposlenih u općinskoj/gradskoj upravi. Prilikom predlaganja kandidata za članove radnih tijela, prednost treba dati osobama upisanim u posebne biračke popise nacionalnih manjina koje imaju završen pravni fakultet i iskustvo u provođenju izbora.

(2) Ako se radno tijelo ustrojava za područje jedne jedinice lokalne samouprave koja ima do 10 biračkih mjesta, radno tijelo ima tri člana.

(3) Ako se radno tijelo ustrojava za područje jedne jedinice lokalne samouprave koja ima od 10 do 20 biračkih mjesta, radno tijelo ima pet članova.

(4) Ako se radno tijelo ustrojava za područje jedne jedinice lokalne samouprave koja ima preko 20 biračkih mjesta, radno tijelo ima sedam članova.

(5) Ako se radno tijelo ustrojava za područje više jedinica lokalne samouprave, odnosno više gradskih općina grada Beograda, radno tijelo ima onoliko članova koliko jedinica lokalne samouprave, odnosno gradskih općina obuhvaća, koji se imenuju na prijedlog načelnika uprave svake od obuhvaćenih jedinica lokalne samouprave.

(6) U sastav radnog tijela ulazi i načelnik uprave.

(7) Ako se radno tijelo ustrojava za područje više jedinica lokalne samouprave, odnosno više gradskih općina grada Beograda, u sastav radnog tijela ulaze načelnici uprave tih jedinica lokalne samouprave, odnosno gradskih općina.

(8) Ako načelnik uprave nije u mogućnosti obavljati dužnosti člana radnog tijela, u radno tijelo ulazi njegov zamjenik. Ukoliko ni zamjenik načelnika uprave nije u mogućnosti obavljati dužnosti člana radnog tijela, načelnik uprave će u sastav radnog tijela predložiti osobu zaposlenu u općinskoj/gradskoj upravi odgovarajuću za vršenje dužnosti člana radnog tijela.

(9) Načelnik uprave osigurava uvjete za rad radnog tijela i koordinira njegov rad.

(10) Rad radnog tijela ustrojenog za područje više jedinica lokalne samouprave koordinira načelnik uprave jedinice lokalne samouprave u kojoj se nalazi sjedište upravnog okruga.

(11) Rad radnog tijela ustrojenog za područje više gradskih općina grada Beograda koordinira načelnik uprave gradske općine s najvećim brojem birača upisanih u posebne biračke popise nacionalnih manjina.

Članak 6.

Komisija posebnom odlukom utvrđuje broj, sastav i područje rada radnih tijela, najkasnije 30 dana prije dana održavanja izbora.

Članak 7.

(1) Prijedloge za imenovanje članova radnih tijela, načelnici uprava podnose Komisiji u roku od pet dana od dana donošenja odluke iz članka 6. ove upute.

(2) Prijedlog za imenovanje treba sadržavati: ime i prezime, zanimanje, prebivalište i adresu stanovanja, broj mobilnog telefona za kontakt i adresu za primitak elektronske pošte.

(3) Koordinator je ovlašten predložiti izmjenu prijedloga načelnika uprave za imenovanje člana radnog tijela, pri čemu je dužan takav prijedlog obrazložiti.

(4) Ako načelnik uprave pravovremeno ne predloži nekog člana radnog tijela, Komisija će za člana radnog tijela imenovati odgovarajuću osobu za vršenje ove dužnosti.

(5) Komisija ustrojava radna tijela najkasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

Sastav biračkog odbora

Članak 8.

(1) Birački odbor čine predsjednik, četiri člana i njihovi zamjenici, imenovani na prijedlog načelnika uprave.

(2) Za predsjednika biračkog odbora i zamjenika predsjednika biračkog odbora imenuju se osobe zaposlene u javnom sektoru (državni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave, ustanove, javna poduzeća).

(3) Prilikom predlaganja predsjednika, zamjenika predsjednika, članova i zamjenika članova biračkih odbora, prednost treba dati osobama upisanim u posebne biračke popise nacionalnih manjina.

(4) Prilikom predlaganja predsjednika biračkog odbora, prednost treba dati osobi koja ima visoko obrazovanje i iskustvo u provođenju izbora.

Članak 9.

(1) Predsjednike, zamjenike predsjednika, članove i zamjenike članova biračkih odbora imenuje Komisija.

(2) Rješenje o ustrojavanju biračkih odbora i imenovanju predsjednika i članova biračkih odbora i njihovih zamjenika Komisija donosi najkasnije deset dana prije dana održavanja izbora.

(3) Radno tijelo je dužno, najkasnije dva dana prije dana održavanja izbora, za predsjednike i zamjenike predsjednika biračkih odbora organizirati obuku za provođenje glasovanja na biračkom mjestu i primjenu pravila o radu biračkih odbora. Ako se na biračkom mjestu istovremeno provode izbori za članove više nacionalnih vijeća, radno tijelo će na obuci toj okolnosti posvetiti posebnu pažnju. Radno tijelo je dužno da o provedenoj obuci podnese pismeni izvještaj Komisiji, koji treba sadržavati podatke o vremenu i mjestu održavanja obuke, imenima prisutnih predsjednika i zamjenika

predsjednika biračkih odbora, kratak prikaz tijeka obuke i pitanja koja su posebno razmatrana ili eventualno ocijenjena kao sporna.

Članak 10.

(1) Prijedlog za imenovanje predsjednika, zamjenika predsjednika, članova i zamjenika članova biračkih odbora načelnici uprava dostavljaju Komisiji najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora.

(2) U prijedlogu za imenovanje navode se sljedeći podaci o predloženim osobama: ime i prezime, ime jednog roditelja, jedinstveni matični broj građana (u daljnjem tekstu: JMBG), prebivalište i adresa stanovanja i broj telefona.

(3) Koordinator je ovlašten predložiti izmjenu prijedloga načelnika uprave za imenovanje člana biračkog odbora, pri čemu je dužan takav prijedlog obrazložiti.

(4) Ako načelnik uprave pravovremeno ne predloži neku osobu u birački odbor, Komisija će u birački odbor imenovati odgovarajuću osobu za vršenje dužnosti u biračkom odboru.

Zakonska ograničenja

Članak 11.

(1) Jedna osoba može biti član samo jednog biračkog odbora.

(2) Prilikom predlaganja imenovanja i zamjene članova biračkog odbora, načelnik uprave je dužan paziti na zakonska ograničenja u smislu članstva u biračkom odboru.

Zamjena člana biračkog odbora

Članak 12.

(1) Zamjenu člana biračkog odbora vrši Komisija na prijedlog načelnika uprave, najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

III. PODNOŠENJE IZBORNE LISTE

Tko može podnijeti izbornu listu

Članak 13.

(1) Izbornu listu kandidata za članove nacionalnog vijeća (u daljnjem tekstu: izborna lista) može podnijeti: grupa birača upisanih u poseban birački popis, udruga čiji se ciljevi ostvaruju u okviru zaštite prava nacionalne manjine i registrirana politička stranka nacionalne manjine (u daljnjem tekstu: predlagatelj izborne liste).

(2) Grupu birača ustrojavaju najmanje tri birača upisana u poseban birački popis nacionalne manjine čije se nacionalno vijeće bira.

(3) Grupa birača ustrojava se pismenim sporazumom ovjerenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje ovjeravanje potpisa. Sporazum o ustrojavanju grupe birača obvezno sadrži ciljeve ustrojavanja grupe birača, podatke o osobama koje su je ustrojile (ime i prezime, JMBG i prebivalište i adresa stanovanja, navedeni prema podacima iz osobne iskaznice) i osobu koja je određena zastupati grupu birača.

(4) Sporazum o ustrojavanju grupe birača sastavlja se na srpskom jeziku, ćirilčnim pismom, a može se sastaviti i na jeziku i pismu nacionalne manjine, tako da bi svaki članak sporazuma sadržavao prvo tekst na srpskom jeziku i ćirilčnim pismom a ispod taj tekst naveden na jeziku i pismu nacionalne manjine.

(5) Izbornu listu u ime grupe birača podnosi osoba određena za zastupanje grupe birača ili osoba koja je za to ovlaštena u sporazumu o ustrojavanju grupe birača.

(6) Izbornu listu u ime udruge podnosi zastupnik udruge upisan u Registar udruga ili osoba koju on za to ovlasti, na obrascu koji propisuje Komisija.

(7) Izbornu listu u ime političke stranke nacionalne manjine podnosi zastupnik političke stranke upisan u Registar političkih stranaka ili osoba koju on za to ovlasti, na obrascu koji propisuje Komisija.

(8) Osoba koja je ovlaštena podnijeti izbornu listu, ovlaštena je i u ime predlagatelja izborne liste vršiti sve druge radnje u izborima, osim ako predlagatelj izborne liste drugačije ne odredi.

Rok za podnošenje izborne liste

Članak 14.

Izborne liste podnose se Komisiji u zgradi Narodne skupštine u Beogradu, Ulica kralja Milana 14, najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora.

Sadržaj izborne liste

Članak 15.

(1) Izborna lista podnosi se na obrascu koji propisuje Komisija, u pisanom i elektroničkom obliku (CD ili DVD).

(2) Sadržaj izborne liste u pismenom obliku i izborne liste u elektroničkom obliku mora biti identičan.

(3) Izborna lista sadrži:

1) naziv predlagatelja izborne liste,

2) naziv izborne liste, koji može sadržavati i ime i prezime neke osobe (nositelj izborne liste),

3) podatke o svim kandidatima za članove nacionalnog vijeća (redni broj na izornoj listi, ime i prezime, JMBG, zanimanje, prebivalište i adresa stanovanja kandidata),

4) ime i prezime i potpis osobe koja podnosi izbornu listu.

(4) Na izbornoj listi mora se nalaziti najmanje jedna trećina kandidata od broja članova nacionalnog vijeća koje se bira, a najviše onoliko kandidata koliko se članova nacionalnog vijeća bira.

(5) Kandidat može biti samo ona osoba koja je upisana u poseban birački popis nacionalne manjine čije se nacionalno vijeće bira.

(6) Ime i prezime kandidata navodi se u izbornoj listi prema srpskom pravopisu i ćiriličnim pismom, a mogu biti navedeni i prema pravopisu i pismu nacionalne manjine, pri čemu redosljed određuje predlagatelj.

(7) Na izbornoj listi od svaka tri kandidata po redosljedu na izbornoj listi (prva tri mjesta, druga tri mjesta i tako do kraja liste) mora biti najmanje po jedan kandidat – pripadnik onog spola koji je manje zastupljen na izbornoj listi.

(8) Ako izborna lista ne ispunjava sadržajne uvjete iz ovog članka, smatrat će se da sadrži nedostatke za proglašenje.

Naziv predlagatelja izborne liste

Članak 16.

(1) Ako izbornu listu podnosi grupa birača, naziv predlagatelja mora na početku naziva sadržavati oznaku „Grupa birača”. Ako grupa birača ima naziv, dužna je u izbornoj listi kao naziv predlagatelja, poslije oznake „Grupa birača”, navesti svoj naziv iz sporazuma o ustrojavanju grupe birača. Naziv grupe birača ne može sadržavati riječi „stranka” ili „udruga” niti u jednom padežu, niti naziv registrirane političke stranke ili registrirane udruge.

(2) Ako izbornu listu podnosi udruga, dužna je u izbornoj listi svoj naziv kao predlagatelja izborne liste navesti prema nazivu iz akta o registraciji udruge.

(3) Ako izbornu listu podnosi politička stranka nacionalne manjine, dužna je u izbornoj listi svoj naziv kao predlagatelja izborne liste navesti prema nazivu iz akta o registraciji političke stranke.

Naziv izborne liste

Članak 17.

(1) Izborna lista ima naziv koji određuje predlagatelj izborne liste.

(2) Ako izbornu listu predlaže grupa birača, naziv izborne liste sadrži naziv utvrđen sporazumom o ustrojavanju grupe birača. U naziv izborne liste može se uključiti ime i prezime osobe koju grupa birača odredi kao nositelja izborne liste. Naziv izborne liste grupe birača ne može sadržavati riječi „udruga” i „stranka” niti u jednom padežu, niti naziv registrirane udruge ili registrirane političke stranke.

(3) Ako izbornu listu predlaže udruga, naziv izborne liste može sadržavati naziv udruge, koji se navodi prema nazivu udruge iz akta o njezinoj registraciji. U naziv izborne liste može se uključiti i ime i prezime osobe koju udruga odredi kao nositelja izborne liste.

(4) Ako izbornu listu predlaže politička stranka nacionalne manjine, naziv izborne liste mora sadržavati naziv političke stranke iz akta o njezinoj registraciji. U naziv izborne liste može se uključiti i ime i prezime osobe koju politička stranka nacionalne manjine odredi kao nositelja izborne liste.

(5) Naziv izborne liste koju predlaže grupa birača ili udruga ne može upućivati na naziv crkve i vjerske zajednice.

(6) Naziv izborne liste navodi se na srpskom jeziku i ćiriličnim pismom, a može se navesti i na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Dokumentacija koja se dostavlja uz izbornu listu

Članak 18.

(1) Uz izbornu listu prilaže se sljedeća dokumentacija:

1) izjava svakog kandidata da prihvata kandidaturu za člana nacionalnog vijeća, ovjerena u skladu sa zakonom kojim se uređuje ovjeravanje potpisa, na obrascu koji propisuje Komisija;

2) suglasnost nositelja izborne liste (ako je određen) da bude nositelj izborne liste, na obrascu koji propisuje Komisija;

3) ovlaštenje osobe koju je predlagatelj ovlastio za podnošenje izborne liste, na obrascu koji propisuje Komisija, ako izbornu listu podnosi udruga ili politička stranka nacionalne manjine;

4) izjave birača da podržavaju izbornu listu, ovjerene u skladu sa zakonom kojim se uređuje ovjeravanje potpisa i složene prema abecednom redu prezimena birača, na obrascu koji propisuje Komisija;

5) popis birača koji podržavaju izbornu listu, složen prema abecednom redu prezimena birača, izrađen u pisanom i elektroničkom obliku (CD ili DVD), tako da popis u oba oblika bude identičan, a koji potpisuje osoba koja podnosi izbornu listu, na obrascu koji propisuje Komisija. Popis u elektronskom obliku treba biti izrađen u Excel programu u tabeli objavljenoj na internet stranici Komisije www.rik.parlament.gov.rs;

6) ovjereni sporazum o ustrojavanju grupe birača, ako izbornu listu predlaže grupa birača;

7) ovjerena kopija statuta udruge, ako izbornu listu predlaže udruga.

(2) Izbornu listu svojim potpisima mora podržati najmanje 1%, a ne manje od 50 birača upisanih u poseban birački popis nacionalne manjine čije se nacionalno vijeće bira.

(3) Za utvrđivanje najmanjeg broja potpisa birača potrebnog za podršku izbornoj listi, mjerodavno je rješenje ministarstva nadležnog za vođenje posebnog biračkog popisa o privremenom zaključenju posebnog biračkog popisa.

(4) Birač može svojim potpisom podržati izbornu listu samo jednog predlagatelja.

(5) Obrasce za podnošenje izborne liste propisuje Komisija posebnim aktom i objavljuje ih u roku od pet dana od donošenja odluke o raspisivanju izbora.

Nedostaci izborne liste

Članak 19.

(1) Kada Komisija utvrdi da izborna lista nije podnijeta pravovremeno, donijeti će rješenje o odbacivanju izborne liste.

(2) Kada Komisija utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke koji onemogućuju proglašenje izborne liste, donijeti će, u roku od 24 sata od primitka izborne liste, zaključak kojim se predlagatelju izborne liste nalaže da, najkasnije u roku od 48 sati od sata dostavljanja zaključka, otkloni te nedostatke. U zaključku se predlagatelju izborne liste ukazuje na način otklanjanja nedostataka.

(3) Kada Komisija utvrdi da izborna lista sadrži nedostatke, odnosno ako utvrdi da nedostaci nisu otklonjeni, ili nisu otklonjeni u propisanom roku, donijeti će u sljedećih 48 sati rješenje o odbijanju proglašenja izborne liste.

Proglašenje izborne liste

Članak 20.

(1) Komisija proglašava izbornu listu predlagatelja odmah po primitku izborne liste i prateće dokumentacije, a najkasnije u roku od 24 sata od primitka izborne liste.

(2) Rješenje o proglašenju izborne liste iz stavka 1. ovog članka Komisija dostavlja bez odgađanja predlagatelju.

(3) Predlagatelj proglašene izborne liste može povući izbornu listu najkasnije do dana utvrđivanja zbirne izborne liste.

Članak 21.

(1) U slučaju da se za izbore za članove određenog nacionalnog vijeća ne prijavi nijedna izborna lista, odnosno da nijedna prijavljena izborna lista ne bude proglašena, Komisija donosi rješenje o obustavljanju postupka izbora članova tog nacionalnog vijeća.

(2) Kada rješenje o obustavljanju postupka izbora članova nacionalnog vijeća postane pravomoćno, Komisija o njemu obavještava ministarstvo nadležno za ljudska i manjinska prava.

IV. ZBIRNA IZBORNA LISTA

Članak 22.

(1) Zbirna izborna lista za izbor svakog nacionalnog vijeća posebno, sadrži sve izborne liste, s osobnim imenima svih kandidata i podacima o godini rođenja, zanimanju i prebivalištu.

(2) Redoslijed izbornih lista na zbirnoj izbornoj listi utvrđuje se prema redoslijedu njihovog proglašavanja.

(3) Komisija utvrđuje zbirne izborne liste kandidata za članove svakog nacionalnog vijeća posebno i objavljuje ih u „Službenom glasniku Republike Srbije”, najkasnije 10 dana prije dana održavanja izbora.

Članak 23.

(1) Komisija neće utvrditi zbirnu izbornu listu ako broj kandidata na proglašenim izbornim listama bude manji od broja članova nacionalnog vijeća koje se bira.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, Komisija donosi rješenje o obustavljanju postupka izbora članova tog nacionalnog vijeća.

(3) Kada rješenje o obustavljanju postupka izbora članova nacionalnog vijeća postane pravomoćno, Komisija o njemu obavještava ministarstvo nadležno za ljudska i manjinska prava.

V. BIRAČKA MJESTA

Nadležnost za određivanje biračkih mjesta

Članak 24.

(1) Komisija određuje i oglašava u „Službenom glasniku Republike Srbije” biračka mjesta na kojima će se glasovati na izborima, nakasnije 20 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Komisija određuje biračka mjesta u suradnji s općinskim/gradskim upravama, odnosno općinskim upravama gradskih općina grada Beograda (u daljnjem tekstu: općinske/gradske uprave).

(3) Biračka mjesta unutar zavoda za izvršavanje zavodskih sankcija određuju se u skladu s primljenim podacima ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa o broju birača koji će se na dan izbora nalaziti u pritvoru ili izdržavanju zavodske sankcije, koji se Komisiji dostavljaju najkasnije 25 dana prije dana održavanja izbora.

(4) Komisija, u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove obrane i općinskim/gradskim upravama, određuje na kojim će već određenim biračkim mjestima glasovati birači koji će na dan izbora biti na služenju vojnog roka, vojnoj vježbi ili na školovanju u jedinicama ili ustanovama Vojske Srbije.

Način određivanja biračkih mjesta

Članak 25.

(1) Biračko mjesto određuje se za glasovanje najmanje 100, a najviše 2.500 birača.

(2) U izuzetnim slučajevima, može se odrediti biračko mjesto i za glasovanje manje od 100 birača, ako bi zbog prostorne udaljenosti ili nepovoljnog geografskog položaja, biračima glasovanje na drugom biračkom mjestu bilo znatno otežano.

(3) Biračko mjesto može obuhvaćati područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave, dio naseljenog mjesta, jedno naseljeno mjesto ili više naseljenih mjesta.

(4) Za svako biračko mjesto određuje se: broj biračkog mjesta, naziv biračkog mjesta, adresa biračkog mjesta i područje s kojeg glasuju birači na tom biračkom mjestu.

(5) Za biračka mjesta se, po pravilu, određuju prostorije u javnom vlasništvu, a samo izvanredno i prostorije u privatnom vlasništvu.

(6) Biračko mjesto ne može biti u objektu u vlasništvu političke stranke ili koji koristi politička stranka, kao i objektu u vlasništvu kandidata za člana nacionalnog vijeća, ili člana njegove obitelji.

(7) Prilikom određivanja biračkog mjesta, vodit će se računa da biračko mjesto bude pristupačno osobama s invaliditetom.

Uređivanje biračkih mjesta

Članak 26.

(1) Radno tijelo je dužno u suradnji s općinskom/gradskom upravom pravovremeno osigurati da prostor koji je određen kao biračko mjesto bude pripremljen i otvoren za glasovanje.

(2) Prostorija za glasovanje mora biti uređena na način koji omogućuje nesmetano provođenje glasovanja.

(3) Na biračkom mjestu vidljivo se ističu broj i naziv biračkog mjesta, narodna zastava Republike Srbije, zbirne izborne liste kandidata za članove nacionalnih vijeća i izvadak iz rješenja o određivanju biračkih mjesta.

(4) Na biračkom mjestu i na 50 metara od biračkog mjesta zabranjeno je isticanje simbola predlagatelja izbornih lista i drugog izbornog promidžbenog materijala.

(5) Birački odbor osigurati će osobama koje nadziru, odnosno prate rad biračkog odbora (predstavnicima predlagatelja proglašanih izbornih lista i promatračima) odgovarajuće mjesto s koga mogu pratiti tijek glasovanja i utvrđivanje rezultata glasovanja.

VI. POSEBNI BIRAČKI POPISI

Upis i promjene u posebnom biračkom popisu

Članak 27.

(1) Općinska/gradska uprava koja je nadležna za ažuriranje dijela posebnog biračkog popisa određene nacionalne manjine, vrši upis birača koji nisu upisani u poseban birački popis, kao i promjenu podataka u posebnom biračkom popisu, sve do njegovog zaključenja, odnosno najkasnije 15 dana prije dana održavanja izbora.

(2) Od zaključenja posebnih biračkih popisa nacionalnih manjina (u daljnjem tekstu: birački popis), pa do 72 sata prije dana održavanja izbora, upis birača koji nisu upisani u birački popis i promjene u biračkom popisu vrši ministarstvo nadležno za vođenje biračkog popisa.

Zaključenje biračkog popisa i objavljivanje ukupnog broja birača

Članak 28.

(1) Ministarstvo nadležno za vođenje biračkog popisa rješenjem zaključuje birački popis 15 dana prije dana održavanja izbora i u rješenju utvrđuje ukupan broj birača za svaku nacionalnu manjinu, kao i broj birača prema biračkim mjestima, i to ukupno za svako biračko mjesto i razvrstano prema nacionalnim manjinama.

(2) U ukupan broj birača ne ulazi broj birača koji su upisani u posebne izvatke iz biračkog popisa za glasovanje birača koji će se na dan izbora nalaziti na služenju vojnog roka, na vojnoj vježbi, ili na školovanju u jedinicama ili ustanovama Vojske Srbije, odnosno birača koji će se na dan izbora nalaziti u pritvoru ili izdržavanju zavodskih sankcija.

(3) Rješenje o zaključenju biračkog popisa ministarstvo nadležno za vođenje biračkog popisa objavljuje u «Službenom glasniku Republike Srbije» u roku od 24 sata od njegovog donošenja i dostavlja ga Komisiji.

Dostavljanje izvadaka iz biračkog popisa

Članak 29.

Ministarstvo nadležno za vođenje biračkog popisa sastavlja ovjerene izvatke iz biračkog popisa i posebne izvatke iz biračkog popisa za svako biračko mjesto i svaku nacionalnu manjinu i dostavlja ih Komisiji u roku od 48 sati od zaključenja biračkog popisa.

Dostava rješenja o naknadnim promjenama u biračkom popisu

Članak 30.

(1) Ministarstvo nadležno za vođenje biračkog popisa dostavlja Komisiji sva rješenja na kojima se zasnivaju promjene u biračkom popisu, koje je donijelo od zaključenja biračkog popisa do 72 sata prije dana održavanja izbora.

(2) U slučaju da se rješenjem o izmjeni podataka u biračkom popisu mijenja biračko mjesto na kojem birač glasuje, to rješenje mora sadržavati oznaku i biračkog mjesta s kojeg se birač briše i oznaku biračkog mjesta na koje se birač upisuje.

Unos podataka iz rješenja o naknadnim promjenama u biračkom popisu

Članak 31.

(1) Komisija, na temelju rješenja ministarstva nadležnog za vođenje biračkog popisa iz članka 30. ove upute, unosi izmjene u izvatke iz biračkog popisa i posebne izvatke iz biračkog popisa, uzimajući u obzir samo ona rješenja koja je primila najmanje 48 sati prije dana održavanja izbora.

(2) Upis promjena u izvadak iz biračkog popisa i poseban izvadak iz posebnog biračkog popisa unosi se prema podacima iz rješenja na kojima se zasnivaju promjene u biračkom popisu, počevši od rednog broja 1, na kraju izvadaka iz biračkog popisa, na posebnoj strani, pod nazivom: „Naknadne promene”.

Utvrđivanje i objavljivanje konačnog broja birača

Članak 32.

Komisija, odmah nakon unosa izmjena iz članka 30. ove upute, utvrđuje i objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije” konačan broj birača za svaku nacionalnu manjinu, kao i broj birača prema biračkim mjestima i to ukupan za svako biračko mjesto i razvrstan prema nacionalnim manjinama.

VII. OBAVIJEST O DANU I VREMENU ODRŽAVANJA IZBORA

Članak 33.

(1) Dostavu obavijesti biračima o danu i vremenu održavanja izbora, s brojem i adresom biračkog mjesta na kojem birač glasuje i brojem pod kojim je upisan u izvadak iz biračkog popisa, vrši općinska/gradska uprava.

(2) Dostava obavijesti iz stavka 1. ovog članka vrši se najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

VIII. PREDAJA IZBORNOG MATERIJALA BIRAČKIM ODBORIMA PRIJE GLASOVANJA

Osiguravanje izbornog materijala

Članak 34.

(1) Izborni materijal za provođenje izbora osigurava Komisija.

(2) Općinske/gradske uprave za svaki birački odbor pravovremeno osiguravaju:

- 1) glasačku kutiju;
- 2) dva kompleta pokrova za osiguravanje tajnosti glasovanja;
- 3) dva spreja za obilježavanje prsta birača;
- 4) dvije UV svijetiljke;
- 5) vreću za odlaganje izbornog materijala;
- 6) pribor za pisanje;
- 7) pribor za pečačenje glasačkih kutija i drugog izbornog materijala (pečat i pečatni vosak);
- 8) kuverte za odlaganje glasačkih listića.

(3) Općinske/gradske uprave i uprave gradskih općina grada Beograda dužne su pravovremeno osigurati prostor za sigurno čuvanje izbornog materijala i brinuti se o tome da prostor koji je određen kao biračko mjesto bude uređen na način koji je propisan zakonom i otvoren za glasovanje.

Članak 35.

Komisija za svaki birački odbor osigurava sljedeći izborni materijal:

1) zbirne izborne liste kandidata za članove svakog nacionalnog vijeća koje se bira na biračkom mjestu;

- 2) rješenje o određivanju biračkog mjesta (izvadak);
- 3) rješenje o ustrojavanju biračkog odbora;
- 4) izvatke iz biračkog popisa za glasovanje na biračkom mjestu za svako nacionalno vijeće koje se bira na biračkom mjestu, uključujući i posebne izvatke za glasovanje birača u pritvoru ili izdržavanju zavodske sankcije;
- 5) posebne izvatke iz biračkog popisa za glasovanje birača na služenju vojnog roka, vojnoj vježbi ili na školovanju u jedinicama ili ustanovama Vojske Srbije;
- 6) potreban broj glasačkih listića, koji odgovara broju birača koji su upisani u izvatke iz toč. 4. i 5. ovog članka;
- 7) kontrolni list za provjeru ispravnosti glasačke kutije;
- 8) obrazac potvrde o izbornom pravu za glasovanje izvan biračkog mjesta;
- 9) obrasce zapisnika o radu biračkog odbora na provođenju glasovanja i utvrđivanju rezultata glasovanja na izborima za članove svakog nacionalnog vijeća koje se bira na biračkom mjestu (u daljnjem tekstu: Zapisnik o radu biračkog odbora), u šest primjeraka;
- 10) obrazac evidencije o prisutnosti članova i zamjenika članova biračkog odbora na biračkom mjestu;
- 11) popise predstavnika predlagatelja izbornih lista za nadgledanje rada biračkih odbora;
- 12) ovlaštenja promatrača za praćenje rada biračkih odbora;
- 13) pravila o radu biračkih odbora;
- 14) narodnu zastavu Republike Srbije.

Predaja izbornog materijala preko radnog tijela

Članak 36.

- (1) Tiskani izborni materijal Koordinator preuzima od Javnog poduzeća „Službeni glasnik” najkasnije 72 sata prije dana održavanja izbora.
- (2) Izborni materijal iz članka 35. ove upute, Koordinator radnom tijelu predaje u sjedištu upravnog okruga, a za grad Beograd u tiskari Javnog poduzeća „Službeni glasnik”.
- (3) Predaja iz stavka 2. ovog članka vrši se najkasnije 72 sata prije dana održavanja izbora. O obavljenoj primopredaji izbornog materijala sastavlja se zapisnik na obrascu koji propisuje Komisija.
- (4) Radno tijelo primljeni materijal, zajedno s materijalom koji je osigurala općinska/gradska uprava, odnosno uprava gradske općine Beograda (glasačke kutije, pokrovi za osiguravanje tajnosti glasovanja, pribor za pisanje, pribor za pečačenje glasačkih kutija i drugog izbornog materijala, sprej, UV svjetiljke i kuverte za odlaganje glasačkih listića), predaje biračkim odborima, u sjedištu općine/grada, najkasnije 48 sati prije dana održavanja izbora. O obavljenoj primopredaji izbornog materijala sastavlja se zapisnik na obrascu koji propisuje Komisija.

IX. PREDAJA IZBORNOG MATERIJALA KOMISIJI POSLIJE GLASOVANJA

Predaja izbornog materijala preko radnog tijela

Članak 37.

(1) Nakon što utvrdi rezultate glasovanja na biračkom mjestu, birački odbor bez odgađanja predaje radnom tijelu u zgradi općine/grada, sljedeći izborni materijal:

1) prve primjerke zapisnika o radu biračkog odbora na provođenju glasovanja i utvrđivanju rezultata glasovanja na izborima za članove svakog nacionalnog vijeća koji su birani na biračkom mjestu,

2) izvatke iz biračkog popisa i posebne izvatke iz biračkog popisa po kojima se glasovalo na biračkom mjestu na izborima za članove svakog nacionalnog vijeća,

3) zapečaćenu kuvertu u kojoj je kontrolni list za provjeru ispravnosti glasačke kutije,

4) zapečaćene kuverte u koje su stavljeni neupotrebljeni glasački listići za glasovanje na izborima za članove svakog nacionalnog vijeća koje je birano na biračkom mjestu posebno,

5) zapečaćene kuverte u koje su stavljeni nevažeći glasački listići za glasovanje na izborima za članove svakog nacionalnog vijeća koje je birano na biračkom mestu posebno,

6) zapečaćene kuverte u koje su stavljeni važeći glasački listići za glasovanje na izborima za članove svakog nacionalnog vijeća koje je birano na biračkom mestu posebno,

7) zapečaćene kuverte u koje su stavljene potpisane potvrde o izbornom pravu za glasovanje izvan biračkog mjesta za glasovanje na izborima za članove svakog nacionalnog vijeća posebno.

(2) O primopredaji iz stavka 1. ovog članka sastavlja se zapisnik na obrascu koji propisuje Komisija.

(3) Radno tijelo zapisnike o radu biračkog odbora, izvatke iz biračkog popisa i potvrde o biračkom pravu za glasovanje izvan biračkog mjesta, pakira odvojeno od ostalog izbornog materijala.

(4) Nakon što preuzme izborni materijal od svih biračkih odbora, radno tijelo taj materijal odmah predaje Koordinatoru u sjedištu upravnog okruga, o čemu se sastavlja zapisnik na obrascu koji propisuje Komisija.

(5) Radna tijela za grad Beograd izborni materijal preuzet od svih biračkih odbora, Koordinatoru predaju u zgradi Narodne skupštine u Beogradu, Ulica kralja Milana 14, o čemu se sastavlja zapisnik na obrascu koji propisuje Komisija.

X. STANDARDI ZA IZBORNI MATERIJAL

Glasački listići

Članak 38.

(1) Broj glasačkih listića koji se tiskaju mora biti jednak broju birača koji su upisani u birački popis za svaku nacionalnu manjinu čije se nacionalno vijeće bira.

(2) Komisija rješenjem, koje se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”, utvrđuje broj glasačkih listića koji se tiska, kao i broj rezervnih glasačkih listića.

(3) Broj rezervnih glasačkih listića za svako nacionalno vijeće koje se bira ne može biti veći od 0,5% od ukupnog broja birača svake nacionalne manjine, niti manji od 10.

(4) Komisija propisuje tekst, oblik i izgled glasačkih listića.

Upotreba jezika i pisama

Članak 39.

(1) Tekst obrazaca za podnošenje izborne liste, tekst zbirne izborne liste, tekst glasačkog listića, tekst obrasca zapisnika o radu biračkog odbora i tekst uvjerenja o izboru za člana nacionalnog vijeća nacionalne manjine tiskaju se na srpskom jeziku, ćirilicom.

(2) Ako su jezik i pismo nacionalne manjine čije se nacionalno vijeće bira u službenoj upotrebi u najmanje jednoj jedinici lokalne samouprave, tekstovi materijala iz stavka 1. ovog članka tiskaju se dvojezično, odnosno i na jeziku i pismu nacionalne manjine, i to tako što se tekst na jeziku i pismu nacionalne manjine tiska ispod teksta na srpskom jeziku i ćirilici, u istom obliku i sa istom veličinom slova.

Priprema za tiskanje glasačkih listića

Članak 40.

(1) Nakon donošenja odluke o tekstu i izgledu glasačkih listića, Komisija sastavlja uzorak glasačkog listića koji ovjerava predsjednik Komisije svojim potpisom i pečatom Komisije.

(2) Na temelju ovjerenog uzorka glasačkog listića, tiskara izrađuje grafičke ploče.

(3) Proces tiskanja započinje stavljanjem grafičkih ploča u strojeve za tiskanje, u prisutnosti predstavnika Komisije.

(4) Nakon puštanja u pogon tiskarskih strojeva, prvi primjerci glasačkih listića se na licu mjesta uništavaju sve dok se ne otisne glasački listić koji zadovoljava optimalne grafičke standarde.

(5) Prvi otisnuti glasački listić koji ispunjava optimalne grafičke standarde, predsjednik Komisije uspoređuje s ovjerenim uzorkom glasačkog listića.

(6) Nakon što utvrdi da se otisnuti primjerak glasačkog listića podudara s ovjerenim uzorkom, predsjednik Komisije svojim potpisom odobrava tiskanje glasačkih listića u utvrđenom broju primjeraka.

(7) Odmah nakon završetka tiskanja, komisija koju čine predstavnici Komisije, predlagatelja izbornih lista i tiskare uništava računalnu pripremu za izradu grafičkih ploča i grafičke ploče.

(8) O uništavanju računalne pripreme i grafičkih ploča sastavlja se zapisnik, a uništene grafičke ploče predaju se Komisiji.

Nadzor nad tiskanjem

Članak 41.

- (1) Tiskanje glasačkih listića nadzire Komisija.
- (2) Komisija je dužna omogućiti javnost tiskanja glasačkih listića.
- (3) Predstavnici predlagatelja izbornih lista imaju pravo prisustvovati tiskanju, brojanju i pakiranju glasačkih listića i dostavljanju glasačkih listića Komisiji, radnim tijelima, odnosno biračkim odborima.
- (4) Komisija je dužna pravovremeno obavijestiti predlagatelje izbornih lista o tome da njihovi predstavnici imaju pravo prisustvovati tiskanju, brojanju, pakiranju i dostavljanju glasačkih listića, kao i o tome gdje se događaju i kad počinju te radnje.

Glasačka kutija

Članak 42.

Za glasovanje na izborima koristi se glasačka kutija izrađena prema Uputi o obliku i dimenzijama glasačke kutije („Službeni glasnik RS”, broj 42/00).

Sprej za obilježavanje prsta birača

Članak 43.

Obilježavanje prsta birača kao znak da je birač glasovao vrši se sprejom od specijalne nerazgradljive UV tinte, vidljive pod posebnom svjetlošću UV svjetiljke.

XI. STATISTIČKA OBRADA PODATAKA

Članak 44.

(1) Statističku obradu podataka pri provođenju izbora obavlja republička organizacija nadležna za poslove statistike, na osnovi zapisnika o radu biračkih odbora, koje mu dostavlja Komisija.

(2) Republička organizacija nadležna za poslove statistike određuje osobu koja će, po završetku glasovanja, prisustvovati primopredaji izbornog materijala između biračkih odbora i radnih tijela i izvršiti logičko-računsku kontrolu podataka u zapisnicima o radu biračkih odbora, kao i pripremiti podatke o privremenim rezultatima izbora.

XII. NADGLEDANJE I PRAĆENJE RADA ORGANA I TIJELA ZA PROVOĐENJE IZBORA

Predstavnici predlagatelja proglašanih izbornih lista

Članak 45.

(1) Rad organa za provođenje izbora mogu nadgledati predstavnici predlagatelja proglašene izbornih lista.

(2) Za nadgledanje rada Komisije predlagatelj proglašene izborne liste može ovlastiti do dva svoja predstavnika, s time da sjednici Komisije može prisustvovati samo jedan predstavnik predlagatelja proglašene izborne liste.

(3) Za nadgledanje rada biračkog odbora na provođenju glasovanja i utvrđivanju rezultata glasovanja, predlagatelj proglašene izborne liste može ovlastiti do dva svoja predstavnika, s time da na biračkom mjestu može biti prisutan samo jedan predstavnik predlagatelja proglašene izborne liste.

(4) Jedan predstavnik predlagatelja proglašene izborne liste može biti ovlašten za nadgledanje rada više biračkih odbora, s time da za nadgledanje rada jednog biračkog odbora mogu biti određene samo dvije osobe.

(5) Za nadgledanje rada organa za provođenje izbora predlagatelj izborne liste može ovlastiti punoljetnog državljanina Republike Srbije.

(6) Za nadgledanje rada organa za provođenje izbora predlagatelj izborne liste ne može ovlastiti kandidata za člana nacionalnog vijeća ili člana organa i tijela angažiranih na provođenju izbora.

(7) Predstavnici predlagatelja proglašene izborne liste mogu nadgledati rad samo onih biračkih odbora koji provode izbore za članove nacionalnog vijeća na kojima sudjeluje predlagatelj proglašene izborne liste.

(8) O svojim predstavnicima ovlaštenim za nadgledanje rada Komisije, predlagatelj proglašene izborne liste obavještava Komisiju najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

(9) O svojim predstavnicima ovlaštenim za nadgledanje rada biračkih odbora prema jedinicama lokalne samouprave i biračkim mjestima, predlagatelj proglašene izborne liste obavještava Komisiju najkasnije deset dana prije dana održavanja izbora, na obrascu koji propisuje Komisija.

(10) Pravovremeno primljene obavijesti iz stavka 9. ovog članka, Komisija dostavlja biračkim odborima, preko radnih tijela.

(11) Osobi koja se nalazi na popisu ovlaštenih predstavnika predlagatelja izborne liste, dostavljenom biračkom odboru od strane Komisije, i koje na biračko mjesto dođe s važećom osobnom iskaznicom, birački odbor je dužan omogućiti nesmetano nadgledanje rada biračkog odbora u svim fazama njegovog rada, počevši od pripreme za otvaranje biračkog mjesta do utvrđivanja rezultata izbora.

(12) Troškove nadgledanja rada organa za provođenje izbora snose predlagatelji proglašene izbornih lista čiji predstavnici nadgledaju rad organa za provođenje izbora.

Domaći promatrači

Članak 46.

(1) Zainteresirane registrirane udruge čiji se ciljevi ostvaruju u okviru izbora i zaštite ljudskih i manjinskih prava, koje žele pratiti rad organa za provođenje izbora, podnose prijavu Komisiji najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora, na obrascu koji propisuje Komisija.

(2) Uz prijavu se prilaže izvadak iz Registra udruga i popis osoba koje se prijavljuju za promatrače rada organa za provođenje izbora (domaći promatrači), na obrascu koji propisuje Komisija.

(3) Udruga može za promatrača prijaviti punoljetnog državljana Republike Srbije.

(4) Udruga ne može za promatrača prijaviti kandidata za člana nacionalnog vijeća ili člana organa i tijela angažiranih na provođenju izbora.

(5) Za praćenje rada Komisije udruga može prijaviti najviše dva promatrača.

(6) Za praćenje rada pojedinog biračkog odbora udruga može prijaviti najviše jednog promatrača.

(7) Ispunjavanje uvjeta za praćenje rada organa za provođenje izbora, predsjedavajući utvrđuje na sjednici Komisije, na temelju izvještaja tajnika Komisije.

Strani promatrači

Članak 47.

(1) Zainteresirane međunarodne i strane organizacije i udruge koje žele pratiti rad organa za provođenje izbora podnose prijavu Komisiji najkasnije deset dana prije dana održavanja izbora, na obrascu koji propisuje Komisija. Uz prijavu se prilaže i popis osoba koje se prijavljuju za promatrače rada organa za provođenje izbora (strani promatrači), kao i prevoditelja koji će biti u pratnji prijavljenih promatrača, na obrascu koji propisuje Komisija.

(2) Prijavu i popis iz stavka 1. ovog članka, Komisija bez odgađanja dostavlja ministarstvu nadležnom za vanjske poslove, zbog davanja mišljenja, koje je dužno da mišljenje o prijavi Komisiji dostavi u roku od tri dana od dana njenoga primitka.

(3) U slučaju pozitivnog mišljenja ministarstva nadležnog za vanjske poslove, predsjedavajući, na temelju izvještaja tajnika Komisije, na sjednici Komisije utvrđuje da je međunarodnoj ili stranoj organizaciji, odnosno udruzi odobreno praćenje rada organa za provođenje izbora.

Članak 48.

(1) Zainteresirani predstavnici stranih država koji žele pratiti rad biračkih odbora, podnose prijavu Komisiji, preko ministarstva nadležnog za vanjske poslove, najkasnije deset dana prije dana održavanja izbora, na obrascu koji propisuje Komisija. Uz prijavu se prilaže i popis osoba koje se prijavljuju za promatrače rada biračkih odbora na provođenju izbora (strani promatrači), kao i prevoditelja koji će biti u pratnji prijavljenih promatrača, na obrascu koji propisuje Komisija.

(2) Ministarstvo nadležno za vanjske poslove prosljeđuje prijavu i popis iz stavka 1. ovoga članka s mišljenjem Komisiji u roku od tri dana od dana njihovog primitka.

(3) U slučaju pozitivnog mišljenja ministarstva nadležnog za vanjske poslove, predsjedavajući, na temelju izvještaja tajnika Komisije, na sjednici Komisije utvrđuje da je predstavnicima strane države odobreno praćenje rada biračkih odbora na provođenju izbora.

Ovlaštenje i akreditacije promatrača

Članak 49.

(1) Nakon utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za praćenje rada Komisije, odnosno biračkih odbora, Komisija podnosiocu prijave izdaje odgovarajuće ovlaštenje za praćenje rada organa za provođenje izbora, a domaćim i stranim promatračima i prevoditeljima odgovarajuće akreditacije u koje se upisuju potrebni podaci iz popisa priloženog uz prijavu.

(2) Troškove praćenja rada organa za provođenje izbora snose podnosioci prijave čiji promatrači prate izbore.

Položaj predstavnika predlagatelja izbornih lista i promatrača

Članak 50.

(1) Promatrači, kao i prevoditelji u njihovoj pratnji, dužni su akreditacije nositi na vidljivom mjestu.

(2) Organi za provođenje izbora su dužni predstavnicima predlagatelja izbornih lista, kao i promatračima i prevoditeljima u njihovoj pratnji, omogućiti nesmetano nadgledanje, odnosno praćenje svake izborne radnje. Prevoditelj nema pravo na biračkom mjestu boraviti sam, bez promatrača u čijoj je pratnji.

(3) Komisija i birački odbori su dužni u zapisnicima o svom radu utvrditi prisutnost predstavnika predlagatelja izbornih lista i promatrača.

(4) Predstavници predlagatelja izbornih lista i promatrači dužni su postupati prema pravilima o održavanju reda na biračkom mjestu.

(5) Birački odbor može s biračkog mjesta udaljiti predstavnika predlagatelja izborne liste ili promatrača ako se ne pridržavaju pravila o održavanju reda na biračkom mjestu, ako na biračkom mjestu koriste mobilni telefon ili druga sredstva veza i komunikacija, a posebno ako se na bilo koji način miješaju u rad biračkog odbora.

(6) Birački odbor je dužan o udaljavanju predstavnika predlagatelja izborne liste ili promatrača i razlozima za udaljavanje odmah obavijestiti Komisiju.

(7) Komisija može promatraču oduzeti ovlaštenje i akreditaciju ukoliko se promatrač ne ponaša u okviru svojih ovlaštenja.

XIII. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE IZBORA

Članak 51.

(1) Sredstva za provođenje izbora koriste se za:

- nabavu, tiskanje i prevođenje izbornog materijala,
- naknade za rad članova Komisije,
- naknade za rad članova biračkih odbora,

- naknade za rad članova radnih tijela,
- naknade za rad općinskih/gradskih uprava na obavljanju poslova utvrđenih ovom uputom,
- naknade za rad zaposlenih u Službi Narodne skupštine i drugih osoba angažiranih da za Komisiju obavljaju stručne i druge poslove u vezi s provođenjem izbora,
- naknade za službena putovanja predsjednika i članova Komisije, kao i zaposlenih u Službi Narodne skupštine i drugih osoba angažiranih u vezi s provođenjem izbora, u skladu s važećim propisima,
- obuke članova radnih tijela i biračkih odbora,
- statističku obradu rezultata glasanja,
- nabavu uredskog i ostalog potrošnog materijala,
- prijevoznike, poštanske, ugostiteljske i druge usluge.

(2) Nalogodavatelji za raspolaganje sredstvima su predsjednik Komisije, tajnik Komisije i njihovi zamjenici.

XIV. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

Obrasce za provođenje izbornih radnji Komisija propisuje u roku od pet dana od dana donošenja odluke o raspisivanju izbora.

Članak 53.

Ova uputa stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

02 broj 013-925/14
U Beogradu, 26. kolovoza 2014. godine
Republička izborna komisija
Zamjenik predsjednika,
Ivan Šebek, s.r.